

K E N D E L S E

Filial af Trend Micro Emea Limited
(selv)

mod

Region Hovedstaden
(erhvervsjuridisk rådgiver Emil Bisgaard, København)

Den 15. december 2021 iværksatte Region Hovedstaden en fornyet konkurrence (et »miniudbud«) efter udbudslovens § 98, stk. 1, nr. 2, jf. § 100, i henhold til SKI-rammeaftale 50.07.03. Miniudbuddet vedrørte genanskaffelse af 3.000 antivirus-licenser.

Ved udløbet af fristen for afgivelse af tilbud den 21. december 2021 havde regionen modtaget tilbud fra Dubex A/S (”Dubex”) og Atea A/S (”Atea”).

Dubex var den hidtidige leverandør af support af regionens antivirus-system, og Filial af Trend Micro Emea Limited (”Trend Micro”), som er klager i denne sag, er underleverandør af antivirus-licenser til Dubex.

Den 22. december 2021 annullerede Region Hovedstaden miniudbuddet.

Den 23. december 2021 indgik Region Hovedstaden en aftale med Atea om levering af 3.600 (senere udvidet til 3.800) antivirus-licenser i en periode på 36 måneder fra 23. december 2021 til og med 31. december 2024. Prisen for licenserne var 219.645,15 USD. Aftalen med Atea blev indgået på baggrund af en direkte tildeling.

Den 4. maj 2022 indgav Trend Micro klage til Klagenævnet for Udbud over Region Hovedstaden. Klagen har været behandlet skriftligt.

Trend Micro har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1

Klagenævnet for Udbud skal konstatere, at Region Hovedstaden har handlet i strid med principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i udbudslovens § 2 ved uden saglig grund at have annulleret miniudbuddet vedrørende indkøb af antivirus-software på SKI-rammeaftale 50.07.

Påstand 2

Klagenævnet for Udbud skal annullere Region Hovedstadens beslutning af 22. december 2021 om at aflyse miniudbuddet.

Påstand 3

Klagenævnet for Udbud skal konstatere, at Region Hovedstaden har handlet i strid med principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i udbudslovens § 2 ved at have foretaget en direkte tildeling på SKI-rammeaftale 50.07 til Atea A/S den 23. december 2021 vedrørende indkøb af antivirus-licenser i strid med rammeaftalens bestemmelser, jf. udbudslovens § 99, stk. 1.

Påstand 4

Klagenævnet for Udbud skal annullere Region Hovedstadens beslutning af 23. december 2021 om at tildele kontrakten om levering af antivirus-licenser direkte til Atea A/S.

Påstand 5

Klagenævnet for Udbud skal erklære kontrakten mellem Region Hovedstaden og Atea A/S for uden virkning for fremtidige leverancer, jf. § 17, stk. 1, nr. 1, og § 18, stk. 1, i lov om Klagenævnet for Udbud.

Påstand 6

Klagenævnet for Udbud skal pålægge Region Hovedstaden en alternativ sanktion, jf. § 18, stk. 2, nr. 3, i lov om Klagenævnet for Udbud.

Trend Micro har taget forbehold for senere at ville nedlægge påstand om erstatning.

Region Hovedstaden har vedrørende påstand 1, 2, 5 og 6 nedlagt påstand om, at klagen ikke tages til følge.

Region Hovedstaden har erkendt overtrædelsen vedrørende påstand 3 og har tilsluttet sig påstand 4 om annullation.

Sagens nærmere omstændigheder

Sagen angår Region Hovedstadens miniudbud på SKI-rammeaftale 50.07.03, herunder regionens annullationen af miniudbuddet og efterfølgende direkte tildeling til Atea.

SKI-rammeaftale 50.07 vedrører kommunikationsprodukter og -løsninger. Rammeaftalen indeholder en delaftale 03, der vedrører IT-sikkerhedsprodukter.

Region Hovedstaden er kunde hos SKI og tilsluttet SKI-rammeaftale 50.07.

Af rammeaftalens bilag D, Retningslinjer for tildeling af Leveringskontrakt, fremgår bl.a.:

”1 Generelt om tildeling

Når Kunden ønsker at anvende Rammeaftalen til at anskaffe Produkter og Ydelser omfattet af Rammeaftalens udbudte sortiment (se bilag B), skal Kunden foretage en tildeling i henhold til nærværende bilag.

Kundens tildeling af en Leveringskontrakt skal ske ved ”Direkte tildeling” eller ”Miniudbud”.

Kunden kan ikke frit vælge tildelingsmetode, men er forpligtet til at følge den tildelingsprocedure, der er foreskrevet i dette bilag. Kunden er endvidere forpligtet til at tildele Leveringskontrakten til den leverandør, som fremkommer ved at følge den i bilaget foreskrevne tildelingsmetode. Kunden har således ikke frit valg mellem leverandørerne på Rammeaftalen.

I nærværende bilag er der redegjort for, hvornår Kunden er forpligtet til at anvende Direkte tildeling som tildelingsmetode, og hvornår Kunden er forpligtet til at anvende Miniudbud som tildelingsmetode. Derudover er processen for henholdsvis Direkte tildeling og Miniudbud beskrevet.

2 Hvornår anvendes Direkte tildeling og hvornår anvendes Miniudbud?

Der skal foretages en Direkte tildeling i alle andre tilfælde, end de som er anført i litra a - e nedenfor. Hvis betingelserne for Miniudbud således er opfyldt, skal Kunden gennemføre et miniudbud frem for at foretage en Direkte tildeling.

Kunden er forpligtet til at gennemføre Miniudbud, såfremt én af følgende situationer foreligger:

- a. Miniudbud 1 – Mængdekøb anvendes, hvis Kunden estimerer, at anskaffelsens samlede værdi overstiger en på forhånd fastsat beløbsgrænse, jf. punkt 5, (ekskl. eventuelle skifteomkostninger), og Kunden ikke har behov for Leverandørens forslag (løsningsbeskrivelse) til, hvilke Produkter, der købes, og evt. hvordan de skal indgå i Kundens eksisterende it-miljø.

...

De oven for anførte tilfælde er udtryk for en *udtømmende* angivelse af de situationer, hvor Kunden er forpligtet til at gennemføre et Miniudbud.

...

3 Direkte tildeling

Kunden er forpligtet til at anvende Direkte tildeling forud for indgåelse af en Leveringskontrakt under Rammeaftalen, bortset fra de tilfælde, hvor der skal anvendes Miniudbud, jf. herved punkt 2.

Direkte tildeling foretages af Kunden ved en simpel tildeling som beskrevet trin-for-trin nedenfor.

Tildeling sker til den leverandør, der kan tilbyde de Produkter og Ydelser, som opfylder Kundens behov, til den samlede laveste pris.

Trin 1 - Kunden identificerer Produkter/Ydelser på baggrund af behov

Kunden skal indledningsvist opgøre sit indkøbsbehov på et sagligt og objektivt grundlag.

Kunden identificerer herefter de Produkter/Ydelser, som opfylder Kundens behov. Kunden kan via login på www.ski.dk hente SKI's E-katalog, hvoraf Rammeaftalens sortiment og priser fremgår.

...

Trin 2 - Valg af Produkter/Ydelser

Kunden vælger den/de Produkter(r) og Ydelser, som opfylder Kundens saglige behov.

De af Kunden valgte Produkter og Ydelser, benævnes herefter Kundens varekurv, og varekurven fungerer som bilag E.1. Kunden kan vælge at bruge SKI's skabelon til bilag E.1 til at angive de valgte Produkter og Ydelser.

Trin 3 - Kunden sammenholder priser

Kunden sammenholder herefter priserne fra de Leverandører på Rammeaftalen, som tilbyder alle Produkter og Ydelser i varekurven, med henblik på at identificere den Leverandør, som tilbyder den samlede varekurv til den laveste pris.

Kunden skal således lægge prisen på hvert enkelt Produkt og Ydelse, som indgår i varekurven, sammen og beregne hver enkelt Leverandørs samlede pris på varekurven. Såfremt samme Produkt eller Ydelse indgår i varekurven flere gange, skal Kunden medregne prisen for dette Produkt eller Ydelser det antal gange dette indgår i varekurven. Kunden skal lægge de gældende (eventuelt regulerede) priser fra Rammeaftalen til grund i evalueringen.

Såfremt Kunden alene indkøber et enkelt Produkt og flere produkter kan dække Kundens saglige behov, skal Kunden vælge det Produkt, som har den laveste pris.

Såfremt alle Leverandører ikke har tilbudt alle Produkter og Ydelser, omfattet af varekurven, på Rammeaftalen, skal Kunden lade de Leverandører, som ikke har tilbudt alle varekurvens Produkter/Ydelser, udgå af evalueringen. Kundens valg af Produkter og Ydelser må ikke være udtryk for hverken at udelukke eller tilvælge en given Leverandør.

Trin 4 - Tildeling af ordren og kontraktindgåelse

Kunden tildeler herefter den samlede varekurv til den Leverandør, som har tilbudt varekurven til den samlede laveste pris. Dette gør Kunden ved at meddele Leverandøren, at denne er blevet tildelt varekurven.

...

SKI anbefaler, at Kunden på baggrund af tildelingen udfærdiger et kort tildelingsnotat, som redegør for Kundens tildeling af Leverandør.”

Af rammeaftalens bilag A fremgår, at den fastsatte beløbsgrænse for, hvornår Region Hovedstaden skal anvende miniudbud, jf. rammeaftalens bilag D, pkt. 2.1, er 1.000.000 kr.

Region Hovedstaden gennemførte forud for anskaffelsen en markedsundersøgelse som led i forberedelsen af indkøb af antivirus-software.

Som en del af markedsundersøgelsen afholdt regionen den 22. september 2021 et møde med Dubex.

Dubex præsenterede på mødet en række priser på antivirus-licenser med en licensperiode på 36 måneder. På baggrund af de præsenterede priser foretog regionen en beregning af den forventede økonomiske værdi af den påtænkte kontrakt angående køb af 3.000 antivirus-licenser for en periode på 12 måneder. Den estimerede anskaffelsesværdi blev beregnet til 1.131.420 mio. kr.

Den 15. december 2021 udsendte Region Hovedstaden et miniudbud til leverandører på delaftale 03 om levering af antivirus-software til regionen.

Af miniudbudsbetingelsernes pkt. 4.1 fremgår, at tildelingskriteriet var laveste omkostninger. Det fremgår endvidere af pkt. 9, at ordregiver forbeholder sig ret til at aflyse miniudbuddet, såfremt ordregiver vurderer, at der foreligger en saglig grund til aflysning.

Region Hovedstaden opgjorde i forbindelse med miniudbuddet sit behov for antivirus-software i miniudbudsbetingelsernes bilag E.1, Kundens bestilling. Af det udfyldte bilag fremgår, at regionen ønskede at genanskaffe det eksisterende antivirus-system (Trend Micro Deep Security) eller andre produkter under rammeaftalen, som kunne opfylde regionens behov. Behovet var opgjort til 3.000 licenser i 12 måneder. I bilaget er det endvidere anført, at hvis der foreslås et alternativt antivirus-produkt, vil et skifte til dette kun foretages med de af regionen anslåede skifteomkostninger på 500.000 kr., som vil blive tillagt den evalueringstekniske pris.

Ved udløb af fristen for at afgive tilbud på miniudbuddet den 21. december 2021 havde Dubex og Atea som nævnt afgivet tilbud. Tilbuddet fra Dubex var på 4.342.500 kr., og tilbuddet fra Atea var på 4.452.300 kr.

Af en intern mail-korrespondance i regionen den 22. december 2021 fremgår, at regionen undersøgte, om det var muligt at udvide eller foretage suppleringskøb på den eksisterende aftale med Dubex, og det blev overvejet alene at indkøbe 600 antivirus-licenser.

Region Hovedstaden udsendte dagen efter, den 22. december 2021, en meddelelse om, at regionen havde besluttet at annullere miniudbuddet. Af meddelelsen fremgår:

”Region Hovedstaden må beklage at meddele, at udsendte miniudbud af Udbud 286569 - Genanskaffelse af produkt på 50.07.3 annulleres.

Ordregiver er blevet bekendt med, at ordregivers behov ikke længere er som angivet i det fremsendte udbudsmateriale, her særligt på baggrund af ændrede budgetmæssige og strukturelle forhold hos Ordregiver.”

De pågående budgetmæssige og strukturelle overvejelser førte til, at der blev konstateret et større behov for licenser end oprindeligt forudsat i miniudbuddet.

Dagen efter, ved e-mail 23. december 2021, kl. 13.28, rettede Region Hovedstaden henvendelse til Atea. Af henvendelsen fremgår:

”Kære leverandør på SKI 50.07.03

Vi ønsker ét tilbud på nedenstående varer som vi ikke finder på ski.dk.

3600 x PAN-XDR-PRO-EP 12/23/2021 - 6/12/2022

1 x PAN-XDR-PREM-SUCCES 12/23/2021 - 6/12/2022

3800 x PAN-XDR-PRO-EP 6/12/2022 - 12/31/2024

5 x PAN-XDR-PRO-TB 6/12/2022 - 12/31/2024

1 x PAN-XDR-PREM-SUCCES 6/12/2022 - 12/31/2024

Tilbud skal være ved os senest d. 23/12-21 kl. 15.00

Tildeling vil være til billigste leverandør.”

Atea fremkom på baggrund af henvendelsen med et tilbud til regionen, hvorefter der blev indgået kontrakt med Atea. Aftalen omfattede levering af først 3.600 og senere 3.800 antivirus-licenser i en periode på 36 måneder fra 23.

december 2021 til og med 31. december 2024. Prisen for licenserne var 219.645,15 USD.

Den 27. december 2021 afholdt Trend Micro og regionen et møde vedrørende en forlængelse af Trend Micros licenser. Trend Micro har oplyst, at de på mødet tilbød, at regionen kunne bibeholde licenserne fra Trend Micro til og med 31. januar 2022 uden beregning med henblik på, at regionen kunne gennemføre en ny konkurrenceudsættelse af aftalen.

Af en e-mail af 28. december 2021 fra vicedirektør Carsten Nørgaard, Region Hovedstaden, til Christian K. Beck, Trend Micro, fremgår:

”Tak for mødet – tak for at I henvendte jer.

Jeg har netop talt med peter og vi vil gerne tage ja tak til jeres tilbud om at forlænge jeres opdatering og support frem til 31.1.

Det vil give tid og mulighed for at mødes straks i januar måned og aftalte den videre proces derfra.

Ligesom vi kan trykke på pause i forhold til en forhastet alternativ implementering.

Vil I for god ordens skyld bekræfte forlængelsen.”

E-mailen blev besvaret samme dag. Af svaret fra Christian K. Beck, Trend Micro, fremgår:

”Selv tak for en god og konstruktiv dialog.

Jeg bekræfter hermed nedenstående og forlængelsen af licenserne frem til 31/1 – 22.”

Trend Micro har oplyst, at regionen ikke vendte tilbage herefter, og at regionen heller ikke oplyste, at der allerede var indgået en aftale med Atea umiddelbart før jul.

Trend Micro har anmodet Region Hovedstaden om aktindsigt. Af regionens afgørelse om aktindsigt dateret den 14. februar 2022 fremgår bl.a.:

”Region Hovedstaden annullerede d. 22. december 2021 ”miniudbud af Udbud 286569 - Genanskaffelse af produkt på 50.07.3” med begrundel-

sen, at behovet ikke længere er som angivet i det fremsendte udbudsmateriale som følge af særligt ændrede budgetmæssige og strukturelle forhold.

Regionen genopgjorde sit behov, der med afsæt i økonomiske og strukturelle betragtninger resulterede i en omfordeling af behovsopgørelsen, der blev delt i to.

For den ene del er der foretaget en anskaffelse hos Atea, jf. vedhæftede bilag. For den anden del kan det oplyses, at Region Hovedstaden den 4/2 2022 har udsendt et miniudbud på 50.07 for en delmængde af de licenser, der var omfattet af det annullerede miniudbud af 22.12.2021. ”

Trend Micro anmodede herefter Region Hovedstaden om en uddybende begrundelse for annullationen og en yderligere redegørelse for baggrunden for regionens opdeling af anskaffelsen af licenser.

Den 11. marts 2022 meddelte regionen følgende:

”Regionens miniudbud blev aflyst med begrundelsen: ordregivers behov ikke længere er som angivet i det fremsendte udbudsmateriale, her særligt på baggrund af ændrede budgetmæssige og strukturelle forhold hos Ordregiver, og som det fremgår af efterfølgende anmodning om aktindsigt, er der efterfølgende kun anskaffet en delmængde af det samlede antal licenser. Konkret var de indkomne tilbud økonomisk langt højere end forventet, hvorfor anskaffelsen ikke kunne gennemføres som oprindeligt forudsat.

Regionen har d. 4 marts 2022 udsendt et miniudbud på den resterende del af vores anti-virus på SKI 02.06 med tilbudsfrist d. 14 marts 2022. ”

Som omtalt i regionens meddelelse af 11. marts 2022, havde regionen den 4. marts 2022 udsendt et nyt miniudbud på en anden SKI-rammeaftale: SKI-rammeaftale 02.06. Miniudbuddet omfattede levering af den resterende del af regionens behov for antivirus-licenser. Regionen har efterfølgende også annulleret dette udbud.

Regionen Hovedstaden har oplyst, at regionen er i gang med at forberede et udbud af en kontrakt, der kan erstatte kontrakten med Atea. Dette udbud planlægges offentliggjort den 24. juni 2022 med en forventet kontaktunderskrift den 25. juli 2022 og idriftsættelse af nye antivirus-licenser 6 - 12 måneder senere bl.a. afhængigt af, hvilket antivirus-software der skal installeres. Da

det er vigtigt kontinuerligt at have et aktivt antivirus-system, afventer regionen at opsig kontrakten af 23. december 2021 med Atea indtil, der er den fornødne sikkerhed om indgåelsen af den nye kontrakt, samt overblik over udstrækningen af det konkrete efterfølgende installationsforløb.

Trend Micro har oplyst, at de har modtaget udbudsbetingelserne for det nye udbud, men at udbuddets tekniske mindstekrav er fastsat på en måde, som ikke gør det muligt for Trend Micro at afgive et konditions-mæssigt tilbud. Dette skyldes, at en række af kravene efter Trend Micros opfattelse alene kan opfyldes af Atea, da det bl.a. er en forudsætning, at den leverede software kan integreres med regionens eksisterende "Palo Alto Networks Wildfire sandbox", som er leveret af Atea i medfør af den ulovlige tildeling den 23. december 2021.

Region Hovedstaden har hertil oplyst, at licenserne til regionens eksisterende firewalls, "Palo Alto Networks Wildfire sandbox", er anskaffet på en kontrakt med leverandøren Conscia. Denne kontrakt blev indgået den 30. juni 2021 på baggrund af SKI 02.06. Licenserne til "Palo Alto Networks Wildfire sandbox" er således ikke anskaffet på den kontrakt med Atea af 23. december 2021, som denne klagesag handler om.

Regionens licenser til det eksisterende antivirus-system udløb den 31. december 2021.

Region Hovedstaden har oplyst, at antivirus-systemet er installeret på servere, der bl.a. benyttes til kritiske it-systemer, som understøtter hovedstadsområdet sundhedssektor. Det er ifølge regionen essentielt, at serverne er beskyttede mod tab og læk af data, og at it-systemerne bevarer en stabil drift og er tilgængelige. I regionens it-systemer blokeres dagligt 2.000-3.000 spam-mails, og månedligt blokeres ca. 30.000 URL-sidefremvisninger. Herudover blokeres ugentligt virusangreb, der stammer fra USB-hukommelsesenheder. Det installerede antivirus-software spiller ifølge regionen en afgørende rolle, og uden antivirus-software vil regionens servere være mere sårbare, hvilket øger risikoen for, at regionens kritiske it-systemer lammes i tilfælde af virusangreb, ransomware-infektion, malware og/eller spyware-infektion. Region har derudover oplyst, at Forsvarets Efterretningstjenestes Center for Cybersikkerhed i sin seneste trusselsvurdering, bl.a. i lyset af konflikten mellem Ukraine og Rusland, vurderer, at cybertruslen fra cyberspionage og cyberkriminalitet er "MEGET HØJ".

Regionen har yderligere oplyst, at installation af antivirus-software på de pågældende servere forventeligt er en proces, der tager ca. 6-12 måneder bl.a. afhængigt af, hvilket antivirus-software der skal installeres. Processen kræver kontakt til regionens mere end 1.500 systemforvaltere samt planlægning af servicevinduer. Da de pågældende servere bl.a. benyttes til en række kritiske systemer, kræves der endvidere et længere varsel, førend der kan installeres antivirus-software. Installation af den antivirus-software, som blev anskaffet i december 2021, blev tilendebragt medio april 2022.

Parternes anbringender

Ad påstand 1

Trend Micro har gjort gældende, at regionens begrundelse for at annullere miniudbuddet var generel og indholdsløs og reelt kunne omfatte enhver tænkelig begrundelse for at annullere udbuddet. Det er ikke ud fra begrundelsen muligt at kontrollere, om regionen har ageret sagligt. Det må som minimum være et krav, at tilbudsgiverne kan gennemskue, hvad den faktiske begrundelse var for annulationen.

Regionens begrundelse er ikke den reelle begrundelse. Det savner mening, at regionen pludselig ikke længere skulle have behov for antivirus-licenserne som opgjort i forbindelse med miniudbuddet i december 2021. Regionen har ikke konkretiseret, hvilke ændrede budgetmæssige og strukturelle forhold der førte til det ændrede behov hos regionen. Regionen har derimod oplyst, at man efter annulationen genopgjorde sit behov for antivirus-licenser, og at regionen i den forbindelse nedsatte sit behov fra 3.000 licenser som udbudt ved miniudbuddet til 600 licenser. Regionen iværksatte imidlertid ikke på baggrund af det annullerede miniudbud et nyt udbud, hvorved indkøbet kunne have været konkurrenceudsat på ny. I stedet valgte regionen at indgå en ny kontrakt – uden konkurrenceudsættelse – ved en direkte tildeling til Atea, der i minudbuddet havde givet tilbud med en højere pris end Dubex. Først 3 måneder efter annulationen af udbuddet oplyste regionen, at årsagen til annulationen var, at de indkomne tilbudspriser havde været ”for høje”.

Den reelle begrundelse for annulationen er, at regionen efter tilbudsfristens udløb kunne konstatere, at Dubex’ tilbud var lavest, og herefter valgte usagligt at annullere udbuddet for at undgå at indgå kontrakt med Dubex. Dette

understøttes af, at den direkte tildeling til Atea blev foretaget allerede dagen efter annullationen af miniudbuddet. Regionen har således omgået udbudsreglerne for at undgå at indgå kontrakt med Dubex med Trend Micro som underleverandør.

Region Hovedstaden har gjort gældende, at det følger af langvarig og fast praksis, at en ordregiver er berettiget til at annullere et udbud, og at der alene undtagelsesvis kan være tale om en overtrædelse af de udbudsretlige regler og principper, hvis annullationen forfølger formål i strid med ligebehandlingsprincippet eller i øvrigt er usaglig. Bevisbyrden for, at der foreligger en usaglig grund, påhviler Trend Micro.

Det følger endvidere konkret af praksis, at en ordregivende myndighed har ret til at annullere et udbud, hvis tilbuddene er dyrere, end ordregiver har budget til, eller hvis tilbuddene overstiger ordregivers forventede udgiftsniveau med mere end en bagatelagtig størrelse. Annullationen kan således være sagligt begrundet i hensynet til, at tilbuddene viser sig at være væsentligt dyrere end estimeret.

Region Hovedstaden annullerede miniudbuddet på grund af ændrede budgetmæssige og strukturelle forhold. De modtagne tilbud for miniudbuddet viste sig at afvige væsentligt prismæssigt fra regionens forventninger til anskaffelsesværdien. De afgivne priser var således langt højere (400 %), end regionen havde været estimeret med. Regionens forventninger til anskaffelsesværdien blev fastsat på baggrund af regionens egne undersøgelser af markedet for antivirus-licenser allerede i september 2021, herunder dialogen med Dubex. Det anførte om uventede høje priser er omfattet af ordlyden af den oprindelige annullationsskrivelse af 22. december 2021, hvor formuleringen ”budgetmæssige og strukturelle forhold hos ordregiver” indgik. Det medgives, at begrundelsen på dette punkt var generelt formuleret.

Endvidere konstaterede regionen efter offentliggørelsen af miniudbuddet, at der reelt var behov for et andet antal licenser end det estimerede antal i miniudbuddet. De forskellige overvejelser om det kvantitative behov for licenser og kommunikationen herom skal ses i lyset af, at der er tale om en kompleks it-infrastruktur og en kritisk anskaffelse, samt at overvejelser, handlinger og kommunikation skulle ske simultant og på meget kort tid i perioden 21.-23. december 2021.

Den omstændighed, at Region Hovedstaden foretog en efterfølgende direkte tildeling af en kontrakt til Atea, er ikke udtryk for, at denne tildeling var formålet med at annullere miniudbuddet, men derimod var den en konsekvens af annulationen.

Regionens beslutning om at annullere udbuddet var således ikke usaglig, og Trend Micro har ikke løftet bevisbyrden for, at det skulle være tilfældet.

Ad påstand 2

Trend Micro har gjort gældende, at regionens beslutning om at annullere udbudsproceduren skal annulleres som følge af overtrædelsen af principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, jf. det anførte ad påstand 1.

Hvis regionen ikke usagligt havde annulleret miniudbuddet, ville Dubex have afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud, hvorfor kontrakten skulle have været tildelt Dubex med Trend Micro som underleverandør.

Region Hovedstaden har gjort gældende, at regionen ikke har handlet i strid med de udbudsretlige regler som følge af regionens beslutning om annulation, jf. det anførte ad påstand 1. På den baggrund er der ikke grundlag for at annullere regionens beslutning om at aflyse miniudbuddet.

Ad påstand 3

Trend Micro har gjort gældende, at Region Hovedstaden har anvendt SKI-rammeaftale 50.07.03 forkert, idet regionen ulovlig har gennemført en direkte tildeling til Atea for så vidt angår en del af anskaffelsen i strid med rammeaftalens bestemmelser. Det er uden betydning, at regionen var af den opfattelse, at den direkte tildeling blev foretaget i overensstemmelse med rammeaftalens bestemmelser.

Region Hovedstaden har erkendt, at der ikke var adgang til at foretage en direkte tildeling af kontrakten til Atea den 23. december 2021, og at procedurerne i SKI-rammeaftale 50.07.03 ikke blev fulgt. Baggrunden for, at anskaffelsen i realiteten ikke blev gennemført i overensstemmelse med SKI 50.07.03, var fejl i sagsbehandlingen.

Ad påstand 4

Trend Micro har gjort gældende, at kontrakten skal bringes til ophør med et passende varsel, hvorfor Region Hovedstaden ikke kan afvente, at de får ”overblik over udstrækningen af det konkrete efterfølgende installationsforløb”. Betingelserne for at annullere regionens beslutning om at tildele kontrakten om levering af antivirus-licenser direkte til Atea er opfyldt som følge af overtrædelsen af udbudslovens § 99, stk. 1, og principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, jf. det anførte ad påstand 3.

Region Hovedstaden har oplyst, at regionen vil annullere sin beslutning om tildeling af kontrakten af 23. december 2021 til Atea og bringe den indgåede kontrakt til ophør. Opsigelsen vil ske så snart, der er den fornødne sikkerhed om indgåelsen af den nye kontrakt om antivirus-licenser samt overblik over udstrækningen af det konkrete efterfølgende installationsforløb.

Ad påstand 5

Trend Micro har gjort gældende, at Region Hovedstaden har erkendt, at den direkte tildeling til Atea er foretaget på baggrund af en ulovlig anvendelse af SKI-rammeaftalen 50.07.03. Rammeaftalen har været udbudt efter reglerne i udbudslovens afsnit II. Tildeling af kontrakter under rammeaftalen er derfor omfattet af samme regelsæt, som rammeaftalen oprindeligt blev indgået i henhold til. Det forhold, at det konkrete ulovlige træk på rammeaftalen værdimæssigt lå under gældende tærskelværdi, er i den forbindelse uden betydning.

Region Hovedstadens anbringende om, at den direkte tildeling af kontrakten ikke er indgået ”på grundlag af rammeaftalens bestemmelser”, stemmer ikke overens med regionens egne oplysninger om, at der var regionens opfattelse, at der var adgang til at foretage direkte tildeling af den pågældende kontrakt i henhold til SKI 50.07.03, og at de relevante procedurer blev fulgt. Det stemmer heller ikke overens med indholdet af regionens mail til Atea den 23. december 2021, hvor regionen rettede henvendelse til ”Leverandør på SKI 50.07.03”.

Atea tilbød i forbindelse med miniudbuddet en pris på i alt 4.452.300 kr. for 3.000 licenser i en periode på 12 måneder. Den direkte tildeling vedrørte 3.600 licenser i ca. et halvt år fra den 23. december 2021 til den 12. juni 2022

og 3.800 licenser i ca. 2 ½ år fra den 22. juni 2022 til den 31. december 2024 til i alt 1.450.000 kr. Regionen har således i sine forhandlinger med Atea fået flere licenser i længere tid til en lavere pris.

Regionen forsøgte at omgå udbudsreglerne ved at foretage en ulovlig forhandling med Atea med det formål at få prisen for antivirus-licenser under grænsen for tærskelværdierne, for herefter at kunne foretage en ulovlig direkte tildeling.

Da Regionen imidlertid indgik aftale med Atea om levering af et nyt produkt (Cortex XDR Pro), må der have været en række skifteomkostninger forbundet hermed. I henhold til regionens oprindelige behovsopgørelse var skifteomkostningerne estimeret til 500.000 kr. Det er påfaldende, at regionen i det netop annullerede miniudbud mente, at der skulle tillægges skifteomkostninger på 500.000 kr. ved et skift til et alternativt produkt, men at regionen en uge efter offentliggørelsen af miniudbuddet skiftede holdning til, om alternative produkter til Trend Micros "Deep Security - Enterprise" skulle tillægges skifteomkostninger, hvorved værdien af kontrakten med Atea kom under tærskelværdien for EU udbud. Det fastholdes derfor, at beregningen af værdien af kontrakten med Atea skal tillægges skifteomkostninger, hvorved anskaffelsens værdi kommer over tærskelværdien, hvorfor kontrakten med Atea også af denne grund skal erklæres for uden virkning.

En kontrakt, der skal erklæres for uden virkning efter lov om Klagenævnet for Udbud § 17, stk. 1, kan alene opretholdes, hvis det på baggrund af en undersøgelse af alle relevante aspekter må konstateres, at væsentlige hensyn til almenhedens interesser gør det nødvendigt, at kontrakten fortsat skal have virkning. Kontrakten med Atea bør ikke opretholdes i længere tid end nødvendigt med henblik på at gennemføre et nyt udbud om anskaffelsen. Regionen udbød indkøbet af licenserne den 15. december 2021 med en tilbudsfrist syv dage senere, og det må derfor lægges til grund, at gennemførelsen af et nyt udbud kan ske relativt hurtigt.

Region Hovedstaden har gjort gældende, at betingelserne for at erklære kontrakten for "uden virkning" ikke er opfyldt.

Værdien af anskaffelsen under kontrakten af 23. december 2021 er under tærskelværdierne i udbudsloven, og kontrakten falder dermed uden for anvendelsesområdet for § 17, stk. 1, nr. 1, og § 18, stk. 1 i lov om Klagenævnet

for Udbud. Kontrakter skal for at kunne erklæres for ”uden virkning” være omfattet af udbudslovens afsnit II eller III, jf. § 17, stk. 1. De gældende tærskelværdier for varer og tjenesteydelser i 2021 var 1.595.391 kr. for regioner, mens værdien af kontrakten af 23. december 2021 beløb sig til USD 219.645,15, svarende til ca. 1,45 mio. kr. Værdien af kontrakten af 23. december 2021 modsvarede regionens forventninger til markedsværdien for anskaffelsen, hvorefter anskaffelsen ikke oversteg tærskelværdierne og ikke var omfattet af udbudslovens afsnit II eller III.

Det er ikke korrekt, at tildeling af kontrakter under en rammeaftale er omfattet af samme regelsæt, som rammeaftalen oprindeligt blev indgået i henhold til, og at det forhold, at det konkrete træk på rammeaftalen værdimæssigt lå under gældende tærskelværdi, er uden betydning.

I situationen, hvor der er foretaget en direkte tildeling af en kontrakt, der ikke er indgået ”på grundlag af rammeaftalens bestemmelser”, såsom SKI 50.07.03, er denne direkte tildeling ikke indgået i henhold til rammeaftalen. Den direkte tildeling skal som følge heraf vurderes selvstændigt i henhold til udbudslovens regler.

Endvidere kan dette udledes modsætningsvist af lov om Klagenævnet for udbud § 17, stk. 1, nr. 3, der fastsætter, at sanktionen uden virkning i relation til aftaler indgået på grundlag af en rammeaftale kun finder anvendelse på kontrakter, der er baseret på rammeaftaler med genåbning af konkurrencen (”miniudbud”), som er indgået i strid med udbudslovens afsnit II og III, og som overstiger tærskelværdierne. Der findes ikke en tilsvarende bestemmelse om anvendelsen af sanktionen uden virkning på direkte tildelinger baseret på en rammeaftale. Dette skyldes som anført, at direkte tildelinger, som ikke er indgået på grundlag af en rammeaftale, må sanktioneres selvstændigt og uafhængigt af rammeaftalen.

At den meget lave anskaffelsespris var et forsøg på at omgå udbudsreglerne, er ikke underbygget og bestrides.

Ved fastlæggelsen af værdien af anskaffelsen skal skifteomkostninger ikke medregnes, jf. udbudslovens § 30. Skifteomkostninger udgør ikke en betaling til leverandøren, men omfatter ordregivers omkostninger ud over vederlaget til leverandøren, fx til at udskifte en løsning, uddanne personale eller tilsvarende.

Subsidiært skal kontrakten opretholdes af hensyn til almenhedens interesser, jf. § 17, stk. 3, i lov om Klagenævnet for Udbud, og kan derfor ikke erklæres for ”uden virkning”. Kontrakten vedrører antivirus-licenser til regionens servere, og den licenserede antivirus-software skal afinstalleres, såfremt kontrakten erklæres for ”uden virkning”. Herefter vil serverne være sårbare med potentielt vidtrækkende konsekvenser for almenheden. En kontrakt må nødvendigvis opretholdes af hensyn til almenhedens interesser, når fx hensyn til at undgå konsekvenser for patienters sundhed taler herfor. I relation til det anskaffede antivirus-software er der tale om helt essentiel beskyttelse af servere og kritiske IT-systemer bl.a. på sundhedsområdet.

Såfremt kontrakten af 23. december 2021 erklæres for ”uden virkning”, skal denne sanktion først træde i kraft, når regionen har haft mulighed for at anskaffe og installere antivirus-licenser til at erstatte de anskaffede antivirus-licenser ved kontrakten af 23. december 2021. Installation af ny antivirus-software kan strække sig over 6-12 måneder, og i hvert fald i denne periode er der så vægtige hensyn til almenhedens interesse, som taler for, at sanktionen ikke får virkning, før det nu iværksatte udbud er gennemført, og ny antivirus-software er installeret, jf. § 18, stk. 1, 2. pkt., i lov om Klagenævnet for Udbud. Regionen er som beskrevet i gang med at forberede udbud af en ny kontrakt.

Region Hovedstaden har betalt for licenser til antivirus-programmet omfattet af kontrakten med Atea af den 23. december 2021 for perioden frem til 31. december 2024. I tilfælde af, at Klagenævnet vurderer, at betingelserne for at erklære kontrakten for uden virkning er opfyldt, vil Region Hovedstaden ikke i henhold til den indgåede kontrakt være berettiget til at kræve tilbagebetaling af det betalte vederlag.

Ad påstand 6

Trend Micro har gjort gældende, at Region Hovedstaden bør idømmes en økonomisk sanktion for den del af kontrakten, der allerede er leveret. Atea har udført den primære leverance i form af installation af antivirus-softwaren, og den tilbageværende del af kontrakten i form af eventuel vedligeholdelse og support udgør en uvæsentlig biydelse, som ikke kan opretholdes.

Såfremt kontrakten alene erklæres for delvis uden virkning, bør den del af kontrakten, der opretholdes, være så kortvarig som muligt inden for den gældende kontraktperiode. Hertil bør der idømmes en økonomisk sanktion for den del af kontrakten, der opretholdes.

Region Hovedstaden har gjort gældende, at en økonomisk sanktion forudsætter, at kontrakten kan erklæres for ”uden virkning” i henhold til lov om Klagenævnet for Udbud § 17, stk. 1. Såfremt klagenævnet anerkender, at kontrakten af 23. december 2021 er under tærskelværdierne, som anført ad påstand 5, og dermed falder uden for udbudslovens § 6, stk. 1, nr. 3, er kontrakten ikke omfattet af udbudslovens afsnit II eller afsnit III, hvorefter sanktionen ”uden virkning” ikke finder anvendelse. I det tilfælde finder reglerne om alternative sanktioner i henhold til lov om Klagenævnet for Udbud § 18, stk. 2, og §§ 19 og 20 ikke anvendelse.

Support og vedligeholdelse af antivirus er ikke en uvæsentlig biydelse. Løbende vedligeholdelse af programmel, herunder også antivirus-programmel, er en nødvendig og vigtig forudsætning for programmellets sikkerhed og funktion, herunder i forhold til den løbende udvikling i trusselsbilledet og den løbende vedligeholdelse af de it-systemer, der beskyttes. Vedligeholdelse af det pågældende antivirus-programmel består konkret af løbende opdateringer i form af nye versioner og releases til programmet, hvormed fejl i programmet rettes, og sikkerhedshuller lukkes, samt opdateringer der sikrer, at antivirus-programmet beskytter mod de nyeste trusler og sårbarheder.

Klagenævnet udtaler:

Ad påstand 1 og 2

Det følger af fast praksis fra EU-Domstolen og tilsvarende dansk domstols- og klagenævnspraksis, at en ordregiver er berettiget til at annullere et igangværende udbud, såfremt annullationen ikke forfølger et formål, der er i strid med ligebehandlingsprincippet eller på anden måde er usagligt.

En ordregiver, der annullerer en udbudsprocedure, skal hurtigst muligt og samtidig underrette alle berørte ansøgere og tilbudsgivere skriftligt om annullationen og angive en begrundelse for, hvorfor udbudsproceduren er blevet annulleret, jf. udbudslovens § 171, stk. 7, jf. stk. 1, nr. 5.

Ved bedømmelsen af, om en annulation er saglig og ikke i strid med ligebehandlingsprincippet, er udgangspunktet, at klageren har bevisbyrden for, at ordregiveren har overtrådt udbudsreglerne.

Region Hovedstaden har begrundet annulationen med, at regionens behov ikke længere var som oplyst i det fremsendte udbudsmateriale, her særligt på baggrund af ændrede budgetmæssige og strukturelle forhold.

Den anførte begrundelse henviser til, at regionens behov for indkøb af software-licenser ikke stemmer overens med det opgjorte behov i udbudsmaterialet, hvilket er nærmere begrundet i ændrede budgetmæssige og strukturelle forhold hos regionen. Klagenævnet finder ikke, at begrundelsen er så generel og indholdsløs, at klagenævnet ikke kan efterprøve, om annulationen med den givne begrundelse forfølger et formål, der er i strid med ligebehandlingsprincippet eller på anden måde er usagligt.

Af udbudsmaterialet fremgår, at regionen i forbindelse med miniudbuddet opgjorde regionens behov til 3.000 licenser i 12 måneder.

Efter annulation af miniudbuddet indgik regionen aftale med Atea om indkøb af et væsentligt større antal licenser for en periode på 36 måneder.

Der er herefter ikke grundlag for at antage, at den anførte begrundelse ikke også reelt lå til grund for beslutningen om at annullere miniudbuddet.

Trend Micro har ikke heroverfor godtgjort rigtigheden af den opfattelse, at den reelle begrundelse for annulationen af licitationen skulle være, at Region Hovedstaden efter tilbudsfristens udløb kunne konstatere, at Dubex' tilbud var lavest, og herefter valgte usagligt at annullere udbuddet for at undgå at indgå kontrakt med Dubex.

Der er herefter ikke grundlag for at fastslå, at annulationen var i strid med ligebehandlingsprincippet eller i øvrigt forfulgte et usagligt formål.

Region Hovedstaden var således berettiget til at annullere udbuddet som sket.

Påstand 1 og 2 tages derfor ikke til følge.

Ad påstand 3 og 4

Region Hovedstaden har erkendt, at der ikke var adgang til at foretage en direkte tildeling af kontrakten til Atea, og har tilsluttet sig påstanden om annullation.

Påstand 3 og 4 tages herefter til følge.

Ad påstand 5 og 6

Region Hovedstaden har i påstand 3 erkendt at have handlet i strid med principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i udbudslovens § 2 ved at have foretaget en direkte tildeling på SKI-rammeaftale 50.07 til Atea A/S den 23. december 2021 vedrørende indkøb af antivirus-licenser i strid med rammeaftalens bestemmelser, jf. udbudslovens § 99, stk. 1. Region Hovedstaden har i svarskriftet anført, at regionen anerkender, at der ikke var adgang til at foretage en direkte tildeling af kontrakten til Atea A/S den 23. december 2021, men at det på tidspunktet for tildelingen var regionens opfattelse, både at der var adgang til at foretage en direkte tildeling, og at de relevante procedurer herfor i SKI 50.07.03 blev fulgt. Baggrunden for, at anskaffelsen i realiteten ikke blev gennemført i overensstemmelse med SKI 50.07.03, var fejl i sagsbehandlingen.

Region Hovedstaden har imidlertid ad påstand 5 gjort gældende, at den direkte tildeling ikke er indgået på rammeaftalens bestemmelser.

Det følger af lov om Klagenævnet for udbud § 17, stk. 1, nr. 1, at en kontrakt, der er omfattet af udbudslovens afsnit II, skal erklæres for uden virkning, hvis ordregiveren i strid med udbudsloven eller EU-udbudsreglerne har indgået kontrakten uden forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse i Den Europæiske Unions Tidende.

Den 23. december 2021 rettede Region Hovedstaden henvendelse til Atea og anmodede om priser på nogle nærmere specificerede antivirus-licenser. Region anførte i henvendelsen, at regionen ikke kunne finde antivirus-licenserne i SKI's e-katalog.

Klagenævnet lægger herefter efter det oplyste til grund, at den ønskede anskaffelse ikke var omfattet af SKI's e-katalog, og anskaffelsen kunne dermed ikke foretages som en direkte tildeling under rammeaftalen.

Regionen har som anført ovenfor oplyst, at regionen på tidspunktet for tildelingen var af den opfattelse, at der var adgang til at foretage en direkte tildeling, og at de relevante procedurer herfor i SKI 50.07.03 blev fulgt, men samtidig har regionen anført, at den direkte tildeling ikke er indgået på rammeaftalens bestemmelser.

Ordregiverens opfattelse er imidlertid ikke afgørende for, om en direkte tildeling er sket på baggrund af en rammeaftale med den virkning, at anskaffelsen skal anses for omfattet af udbudslovens afsnit II.

Anskaffelsen kunne som nævnt ikke foretages som en direkte tildeling under rammeaftalen. På baggrund heraf og de objektive oplysninger i øvrigt lægger klagenævnet til grund, at Region Hovedstaden, efter at regionen ikke kunne finde den ønskede ydelse i SKI's e-katalog, i stedet rettede direkte henvendelse til Atea og indhentede priser. Den efterfølgende direkte tildeling til Atea kan derfor ikke anses at være indgået på baggrund af rammeaftalen.

Der skal herefter tages stilling til, om den anslåede værdi af kontrakten mindst svarer til tærskelværdien for offentlige vareindkøbskontrakter, der tildeles af ikke-statslige ordregivere, jf. udbudslovens § 6, stk. 1, nr. 3. Tærskelværdien var den 23. december 2021 på 1.595.391 kr.

Det er i udbudslovens § 29, 2. pkt. fastsat, at værdien af kontrakten er den anslåede værdi på det tidspunkt, hvor ordregiveren indleder udbudsproceduren. Region Hovedstaden indledte udbudsproceduren senest den 23. december 2021 ved fremsendelse af anmodningen til Atea om at afgive et tilbud på salg af antivirus-licenser.

Endvidere er det i lovens § 30, stk. 2, 1. pkt., fastsat, at ved opgørelsen af den anslåede værdi må kontrakten ikke opdeles med det resultat, at udbuddet udelukkes fra lovens anvendelsesområde, medmindre det er objektivt begrundet.

Region Hovedstaden havde den 22. december 2021 modtaget tilbud på 3.000 antivirus-licenser fra Dubex og Atea på henholdsvis 4.342.500 kr. og

4.452.300 kr. Efter modtagelsen af tilbuddene genopgjorde regionen sit behov, hvilket resulterede i, at indkøbet af antivirus-licenser blev delt i to.

Regionen har ikke i form af et notat eller lignende oplyst nærmere om regionens skøn foretaget den 23. december 2021 over kontraktens værdi eller regionens vurdering af, at en opdeling af kontrakten var objektivt begrundet.

Region Hovedstaden oplyste den 14. februar 2021, at regionen efter annullationen af det oprindelige miniudbud genopgjorde sit behov, der med afsæt i økonomiske og strukturelle betragtninger resulterede i en omfordeling af behovsopgørelsen. Derudover oplyste regionen den 4. marts 2021, at "[k]onkret var de indkomne tilbud økonomisk langt højere end forventet, hvorfor anskaffelsen ikke kunne gennemføres som oprindeligt forudsat."

Klagenævnet finder, at Region Hovedstaden ikke med oplysningerne meddelt efterfølgende til Trend Micro den 14. februar og 4. marts 2022 eller i øvrigt har godtgjort, at opdelingen af indkøbet af antivirus-licenser skulle være objektivt begrundet.

Regionen har heller ikke godtgjort, at den anslåede værdi af den samlede anskaffelse lå under tærskelværdien i udbudslovens § 6, stk. 1, nr. 3.

Det forhold, at den konkrete indkøbspris på den del af antivirus-licenserne, der blev indgået aftale med Atea om den 23. december 2021, lå ca. 145.000 kr. under tærskelværdien, kan ikke føre til en anden vurdering.

Klagenævnet finder på den baggrund, at kontrakten indgået med Atea den 23. december 2021 er omfattet af udbudslovens afsnit II.

Region Hovedstaden har ikke forud for kontraktindgåelsen offentliggjort en profylaksebekendtgørelse. Betingelserne for at erklære kontrakten for uden virkning i lov om Klagenævnet for Udbud § 17, stk. 1, nr. 1, er dermed opfyldte.

Efter lov om Klagenævnet for Udbud § 18, stk. 1, skal en kontrakt erklæres for uden virkning for fremtidige leverancer. Erklæres en kontrakt for uden virkning, skal det angives, fra hvilket tidspunkt kontrakten skal anses for uden virkning.

Kontrakten vedrører antivirus-licenser, som er nødvendige for Region Hovedstadens antivirus-system. Regionens antivirus-system er installeret på servere, der bl.a. benyttes til kritiske it-systemer, som understøtter hovedstadsområdet sundhedssektor. Uden antivirus-software vil regionens servere være mere sårbare, og der vil være risiko for, at regionens kritiske it-systemer lammes i tilfælde af virusangreb, ransomware-infektion, malware og/eller spyware-infektion. Der skal derfor ved fastsættelsen af tidspunktet for fra hvornår, kontrakten skal erklæres for uden virkning, tages højde for, at det er i almenhedens interesse, at regionens antivirus-system virker, og at regionen har behov for at kunne benytte de indkøbte antivirus-licenser, indtil de kan blive erstattet af nogle nye.

Regionen har den 20. maj 2022 oplyst, at regionen har iværksat udbud af en kontrakt til erstatning af kontrakten med Atea, og at denne kontrakt forventes underskrevet den 25. juli 2022. Regionen har endvidere oplyst, at installation af den nye antivirus-software forventes at tage ca. 6-12 måneder bl.a. afhængigt af, hvilket antivirus-software der skal installeres.

Henset hertil erklæres kontrakten for uden virkning fra den 25. januar 2023.

Det er ikke i almenhedens interesse, at kontrakten opretholdes i en længere periode, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 17, stk. 3.

Da kun en del af kontrakten erklæres for uden virkning, skal Region Hovedstaden pålægges en økonomisk sanktion, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 19, stk. 1, jf. stk. 2, nr. 3.

Under hensyn til overtrædelsens alvorlige karakter og til, hvor stor en del af kontrakten, der ikke erklæres for uden virkning, fastsættes den økonomiske sanktion til 30.000 kr., jf. forarbejderne til lov om Klagenævnet for Udbud § 19, stk. 1-3. Beløbet skal betales til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, jf. lovens § 19, stk. 4.

Ved fastsættelsen af omkostningsbeløbet er der lagt vægt på, at Filial af Trend Micro Emea Limited under dele af sagen for klagenævnet har været repræsenteret af advokat, der har indgivet klage og replik.

Herefter bestemmes:

Region Hovedstaden har handlet i strid med principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i udbudslovens § 2 ved at have foretaget en direkte til-delning på SKI-rammeaftale 50.07 til Atea A/S den 23. december 2021 ved-rørende indkøb af antivirus-licenser i strid med rammeaftalens bestemmelser, jf. udbudslovens § 99, stk. 1.

Region Hovedstadens beslutning af 23. december 2021 om at tildele en kon-trakt om levering af antivirus-licenser til Atea A/S annulleres.

Klagenævnet erklærer kontrakten indgået med Atea A/S den 23. december 2021 om køb af antivirus-licenser for uden virkning fra den 25. januar 2023.

Region Hovedstaden skal betale en økonomisk sanktion på 30.000 kr. til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Beløbet skal indbetales inden 8 uger fra afsigelsen af denne kendelse, medmindre kendelsen er indbragt for domsto-lene.

Klagen tages ikke til følge med hensyn til påstand 1 og 2.

Region Hovedstaden skal i sagsomkostninger til Filial af Trend Micro Emea Limited betale 30.000 kr., der betales inden 14 dage efter modtagelsen af denne kendelse.

Klagegebyret tilbagebetales.

Jakob O. Ebbensgaard

Genpartens rigtighed bekræftes.

Katrine Kirkegaard Gade
overassistent